

APRIL 2016

Beleid voor EU-migranten

Factsheet Gemeente Peel en Maas

De gemeente Peel en Maas, gelegen in de regio Noord-Limburg, heeft een grote populatie van Poolse (arbeids)migranten. De gemeente krijgt de komende jaren te maken met bevolkingskrimp en zet actief in op het aantrekken en ondersteunen van EU-arbeidsmigranten ten behoeve van de lokale economie. De gemeente Peel en Maas werkt hiervoor intensief samen met andere Noord-Limburgse gemeenten.

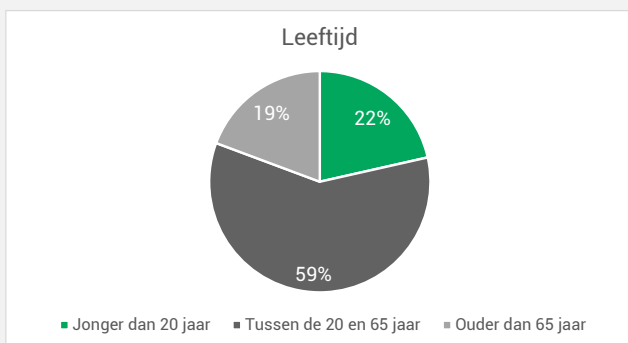
Gemeente Peel en Maas

In deze factsheet geven we een korte beschrijving van de gemeente Peel en Maas en de populatie van EU-migranten in de gemeente. Vervolgens beschrijven we de visie van de gemeente op het thema arbeidsmigratie en het samenwerkingsverband van gemeenten in de regio. Hierna zoomen we in op de inspanningen van de gemeente Peel en Maas gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie en sociale inbedding van arbeidsmigranten in de lokale samenleving.

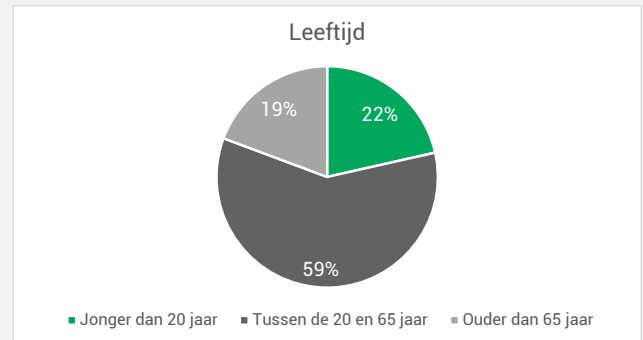
Beschrijving Gemeente Peel en Maas

De gemeente Peel en Maas ligt in Noord-Limburg en heeft een oppervlakte van 161 km². In 2010 is de gemeente Peel en Maas ontstaan uit een fusie van de voormalige gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meijel. De dichtstbij gelegen grotere steden zijn Roermond en Venlo. De gemeente Peel en Maas ligt op 15 km van de Duitse grens. De belangrijkste sectoren op de arbeidsmarkt in Noord-Limburg zijn landbouw, industrie, zorg & welzijn en de detailhandel.

In 2015 telde de gemeente Peel en Maas ruim 43.000 inwoners¹. Het percentage autochtone inwoners in de gemeente ligt hoger dan het landelijke gemiddelde (90% tegenover 78% gemiddeld over Nederland). Twee procent van de inwoners van de gemeente Peel en Maas is afkomstig uit andere EU-landen (Figuur 1). De leeftijdsopbouw van de bevolking in de gemeente Peel en Maas is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde (Figuur 2).

Figuur 1. Inwoners gemeente Peel en Maas

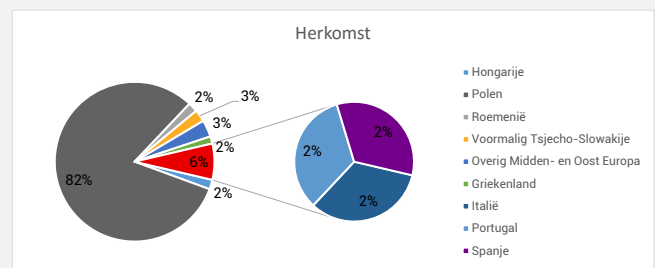

Figuur 2. Inwoners gemeente Peel en Maas naar herkomst naar leeftijd

Recente EU-migranten in de gemeente²

Op 1 januari 2015 stonden in totaal 1.025 migranten uit Midden-, Oost- en Zuid-Europa ingeschreven in de gemeente Peel en Maas. Het overgrote deel van deze migranten is afkomstig uit Midden- en Oost-Europa (91%), en binnen deze groep komt het merendeel van de migranten uit Polen (89%). Het aantal mannelijke en vrouwelijke Poolse migranten is vrijwel gelijk.

Migranten uit Zuid-Europa vormen in Peel en Maas een kleine groep (8% van het totaal aantal EU-migranten). Zij zijn afkomstig uit Italië, Portugal, Spanje en Griekenland.

Figuur 3. EU-migranten gemeente Peel en Maas naar herkomstland

Uit recent onderzoek naar arbeidsmigranten in Limburg blijkt dat bijna een derde van alle werkende EU-migranten uit Midden- en Oost-Europa in de arbeidsmarktsector landbouw, bosbouw en visserij werkt. Het aandeel arbeidsmigranten in deze sector is in Noord-Limburg groter dan in Midden- en Zuid-Limburg, wat verklaard kan worden door de vele land- en tuinbouwbedrijven in Noord-Limburg. Hiernaast werken veel Midden- en Oost-

¹ Bron: CBS, 2015.

² CBS, 2015.

Europese migranten in de sectoren industrie (25%) en vervoer en opslag (23%).³

Visie Gemeente Peel en Maas

De gemeente Peel en Maas krijgt de komende jaren te maken met bevolkingskrimp. In deze context is de visie van de gemeente dat de vestiging van EU-arbeidsmigranten van groot belang is voor Peel en Maas. Niet alleen zorgen EU-arbeidsmigranten ervoor dat de economische bedrijvigheid en werkgelegenheid in stand wordt gehouden en kan worden uitgebreid, ook versterken zij de kwaliteit van de beroepsbevolking. De gemeente wijst erop dat de EU-arbeidsmigranten in de gemeente vaak goed geschoold zijn. Tevens hebben arbeidsmigranten die zich blijvend in de gemeente vestigen een gunstig effect op de voorziene bevolkingskrimp en een dempend effect op de vergrijzingstendens. Om deze redenen kiest de gemeente Peel en Maas ervoor EU-migranten die in de gemeente willen wonen en werken te faciliteren en actief te ondersteunen.

SAMENWERKINGSVERBAND ARBEIDSMIGRANTEN

In 2011 hebben welzijnsorganisatie Synthese, de belangenorganisatie Arka en Wonen Limburg een onderzoek gedaan naar het welzijn van Poolse arbeidsmigranten in de regio. Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek is door 10 gemeenten in Noord en Midden Limburg in 2011 de 'verklaring van Kerkeböske' opgesteld. De verklaring stelde dat arbeidsmigranten welkom zijn in de regio en vormde het startpunt voor het ontwikkelen van regionaal beleid rondom arbeidsmigranten. Hieruit is het samenwerkingsverband 'Het belang van arbeidsmigranten' voortgekomen. Hierin werken de gemeenten Peel en Maas, Horst aan de Maas, Leudal, Venray en Venlo samen met 18 partnerorganisaties, waaronder een woningcorporatie, welzijnsorganisaties, werkgevers en uitzendorganisaties.

Het samenwerkingsverband zet zich in voor de huisvesting, integratie en participatie van arbeidsmigranten in de regio Noord-Limburg. De gemeenten hebben gekozen voor deze regionale samenwerking om zo de verschillende taken en thema's die aandacht behoeven te kunnen verdelen. Binnen het samenwerkingsverband zijn vijf modules beschreven, waarbij iedere gemeente voorzitter is van één module.

Tabel 1. Modules in het samenwerkingsverband "Het belang van arbeidsmigranten"

Module1	Voorzitter van de module
Economie	Gemeente Leudal
Ruimtelijk Fysiek	Gemeente Venray
Sociaal Maatschappelijk	Gemeente Peel en Maas
Handhaving en Registratie	Gemeente Horst aan de Maas
Informatie en Communicatie	Gemeente Venlo

Voor het samenwerkingsverband is een regionale overleggroep in het leven geroepen. Naast uit de verantwoordelijk wethouders van de vijf gemeenten zijn in de regionale overleggroep de volgende partijen vertegenwoordigd: de provincie Limburg, woningcorporatie Wonen Limburg, zorg- en welzijnsaanbieder Synthese, de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), zelforganisatie Stichting ARKA en verschillende uitzendorganisaties.

De ervaringen van de gemeente Peel en Maas met het regionale samenwerkingsverband zijn positief. Door het verdelen van de taken hoeft niet iedere gemeente zelf het wiel uit te vinden en wordt het grote thema arbeidsmigratie behapbaar voor de veelal kleinere gemeenten in de regio. Een succesfactor voor de samenwerking tussen de gemeenten in de regio is een gedeelde visie op arbeidsmigranten, zo ervaart de gemeente Peel en Maas. De gemeenten werken samen vanuit een positieve grondhouding tegenover arbeidsmigranten. De meerwaarde van arbeidsmigranten voor de regio staat centraal. Dat betekent ook dat Nederland als ontvangende samenleving verplichtingen heeft naar de arbeidsmigrant toe, onder andere in de informatievoorziening. Deze gedeelde visie vormt de basis van de activiteiten die zijn ontwikkeld in het samenwerkingsverband.

BELEIDSTERREINEN GEMEENTE PEEL EN MAAS

Binnen het samenwerkingsverband is de gemeente Peel en Maas de trekker van de module Sociaal Maatschappelijk. De gemeente Peel en Maas heeft deze module toegespitst op initiatieven rond maatschappelijke participatie, onderwijs en taal. In de volgende paragraaf gaan we dieper in op de activiteiten die de gemeente Peel en Maas binnen deze module samen met de deelnemende partners heeft ontwikkeld.

Naast dit thema besteedt de gemeente Peel en Maas onder meer aandacht aan huisvesting en informatievoorziening. Het thema huisvesting krijgt in Peel en Maas onder meer aandacht door middel van specifieke beleidskaders gericht op zowel shortstay als midstay verblijf⁴, digitale woonbemiddelingspunten en een

3 Arbeidsmigranten op de Limburgse arbeidsmarkt. Etil en ROA. Februari 2015.

4 De beleidskaders voor huisvesting zijn onder meer vastgelegd in de volgende documenten: 'Uitgangspunten huisvesting'(2013) en 'Beleidskader huisvesting buitenlandse werknemers Noord-Limburg' (2013).

kennis-partnerschap met het Expertisecentrum Flexwonen voor Arbeidsmigranten (EFA) gericht op *best practice examples* van huisvestingsprojecten. Ook op het thema informatievoorziening zijn meerdere acties ondernomen. Zo is er het regionaal informatiepunt voor EU-migranten in Meterik. De bibliotheek in Maasbree heeft Poolse medewerkers in dienst, omdat de Poolse gemeenschap gewend is dat de bibliotheek een bredere informatievoorziening heeft dan in Nederland. De welzijnsinstelling Vorkmeer werkt met Poolse vrijwilligers. Daarnaast bestond in de periode 2011 tot 2014 een meldpunt waar burgers (indien gewenst anoniem) slechte woon-, werk- of leefomstandigheden van arbeidsmigranten kunnen melden. Hiernaast heeft de gemeente Peel en Maas ervaren dat digitale informatie op haar website de doelgroep niet altijd goed bereikt. Om deze reden zetten de gemeenten in de regio in op het maken van fysieke producten, zoals folders en brochures, in de Poolse taal. Deze worden bij inschrijving in de Basisregistratie personen (BRP) aan de nieuwe inwoners verstrekt.

Thema integratie van EU-migranten in de lokale samenleving

In het regionale samenwerkingsverband is de gemeente Peel en Maas trekker van de module Sociaal Maatschappelijk. Binnen deze module werken de gemeenten in de regio samen met de provincie Limburg, regionale onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties. De module wordt voorgezeten door verantwoordelijk wethouder van de gemeente Peel en Maas.

Het doel van de module Sociaal Maatschappelijk is het ondersteunen van de sociale en culturele inbedding van arbeidsmigranten in de samenleving. Kernelementen zijn het verspreiden van kennis over Nederland onder recente EU-migranten, het verbeteren van de Nederlandse taalbeheersing en het toegankelijk maken van algemene voorzieningen, zoals gezondheidszorg, onderwijs, sport en cultuur. Met de activiteiten richt het samenwerkingsverband zich bewust, naast arbeidsmigranten die voor korte of langere tijd in de regio verblijven, ook op de huidige inwoners van de gemeenten. Het streven is dat arbeidsmigranten en hun familieleden zich gerespecteerd voelen en opgenomen worden in de lokale gemeenschap.

Hieronder lichten we een vijftal activiteiten uit die zijn -of op dit moment nog worden- uitgevoerd:

- Pilot participatieverklaring voor arbeidsmigranten
- Traject Taal & Werk
- Kumpelproject en Goedendagproject

- Regionale adviesgroep voor arbeidsmigranten.

PILOT PARTICIPATIEVERKLARING VOOR ARBEIDSMIGRANTEN

In 2014 heeft de gemeente Peel en Maas deelgenomen aan de pilot 'participatieverklaring voor arbeidsmigranten', een initiatief van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De pilot richtte zich op het beter wegwijs maken van de langblijvende arbeidsmigrant in de Nederlandse samenleving, door het aanbieden van een breed integratieprogramma, onder de titel 'Poznaj Holandie/Kennismaken met Nederland'. Het integratieprogramma bestond uit een bijeenkomst, een workshop en een feestelijke afronding. Op deze laatste bijeenkomst tekenden de deelnemers de participatieverklaring. Ruim 200 arbeidsmigranten hebben meegedaan aan de pilot. Zestig van hen hebben vervolgens ook deelgenomen aan een vervolgcursus taal (zie volgende paragraaf). De pilot participatieverklaring voor arbeidsmigranten is op landelijk niveau geëvalueerd⁵. De gemeente Peel en Maas bekijkt nu of en op welke manier in de regio een vervolg kan worden gegeven de participatieverklaring voor arbeidsmigranten. In ieder geval worden delen van de participatieverklaring die gaan over 'Nieuw in Nederland' opgenomen in het taallessen van het traject Taal & Werk (zie volgende paragraaf).

De gemeente Peel en Maas signaleert dat EU-migranten die langer in Nederland blijven hun beeld over hun toekomst niet altijd automatisch aanpassen.

"Sommige migranten houden lang het idee dat ze over zes maanden toch weer terug gaan, terwijl ze hier inmiddels wel al drie jaar zijn. Om te zorgen dat mensen toch gaan nadenken over het leren van de taal en participeren in de Nederlandse samenleving is het soms nodig om hen op een positieve manier een spiegel voor te houden en hen bewust te maken dat ze in praktijk langer blijven dan ze zelf vóór aankomst in Nederland dachten."

De participatieverklaring kan hieraan bijdragen.

TRAJECT TAAL & WERK

Het *Taal & Werk* bestaat uit twee onderdelen: een voortraject Taal/Taalactivering en een BBL-traject. Aan arbeidsmigranten die voor een langere tijd in Nederland blijven, wordt een scholingstraject aangeboden: een Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL). Vóór aanvang van het BBL-traject wordt een taaltraject

⁵ Evaluatie pilot Participatieverklaring. Regioplan, juli 2015.

aangeboden. De provincie Limburg financiert dit voortraject. Hiernaast wordt van de deelnemers een eigen bijdrage verlangd. In de taallessen wordt ook aandacht besteed aan werknemersvaardigheden en cultuur op de werkvloer. De deelnemers krijgen persoonlijke begeleiding en advies bij knelpunten waar zij op het werk tegenaan lopen. In sommige gevallen bemiddelt de taal-aanbieder ook tussen de werkgever en de werknemer.

Tijdens de BBL-opleiding krijgen de deelnemers werkinhoudelijke informatie over onder andere het werken met chemische stoffen, EHBO en het bedienen van een vorkheftruck. De BBL-opleiding is gericht op het behalen van een MBO-diploma op niveau 1 als arbeidsmarktgekwalificeerd assistent (AKA). De deelnemers leren de Nederlandse taal beter, worden zelfredzamer en staan sterker op de Nederlandse arbeidsmarkt.

Na succesvolle afronding van het BBL-traject kunnen de migranten indien gewenst doorstromen naar verschillende vervolgopleidingen. Het uiteindelijke doel is het ondersteunen van de regionale economie door zorg te dragen voor personeel met de juiste kwalificaties en voldoende Nederlandse taalbeheersing. De gemeente Peel en Maas denkt aan een speeddate voor tussen mensen aan het einde van de BBL-opleiding en vertegenwoordigers van de industriële kringen in de gemeenten. De gemeente licht toe:

"In de praktijk zien we dat arbeidsmigranten vaak niet verder komen op de arbeidsmarkt omdat ze de taal niet kennen en omdat ze de weg niet weten. Door taallessen aan te bieden, arbeidsmigranten Nederlandse certificaten te laten halen tijdens de BBL-opleiding en contacten tussen de arbeidsmigranten en werkgevers tot stand te brengen, willen we de kennis en vaardigheden die bij de arbeidsmigranten aanwezig zijn beter matchen met de behoeften van de regionale arbeidsmarkt. We zien dat arbeidsmigranten met een HBO-niveau of hoger soms lange tijd 'vastzitten' in laaggeschoolde banen. Dat is niet goed voor mensen zelf, maar ook niet voor de regionale economie. We willen dit arbeidspotentieel graag benutten voor de regio."

Inmiddels heeft de onderwijsinspectie laten weten dat de BBL-opleiding niet voor deze doelgroep kan worden bekostigd door het Rijk. Het traject van de huidige 16 deelnemers wordt afgemaakt en bekostigd door de MBO-instelling. De gemeente Peel en Maas ziet een duidelijke meerwaarde van het BBL-traject voor EU-migranten in de regio en kijkt naar andere mogelijkheden voor toekomstbestendige financiering.

KUMPELPROJECT EN GOEDENDAGPROJECT

In de gemeente Peel en Maas zijn en worden meerdere projecten en activiteiten uitgevoerd die gericht zijn het bevorderen van sociale contacten tussen Poolse migranten en Nederlandse inwoners. Vanaf 2015 voert de gemeente Peel en Maas, samen met de gemeenten Venray en Horst aan de Maas, het *Kumpelproject*⁶ uit. Poolse inwoners die voor langere tijd in Nederland willen blijven, worden gekoppeld aan een Nederlandse vrijwilliger. De koppels ondernemen vervolgens minimaal 1x per twee weken samen een leuke activiteit. Hierdoor vergroot de Nederlandse woordenschat van de Poolse deelnemer en komt hij of zij in contact met de buurt. Bovendien kan zo een barrière worden weggenomen die is ontstaan door wederzijdse beeldvorming en het taal- en cultuurverschil. Het Kumpelproject wordt gefinancierd door de provincie Limburg. De ervaringen van de gemeente Peel en Maas met het project zijn positief.

"Mensen raken echt betrokken bij hun kumpel (maatje). Als de formele match na een half jaar stopt, houden veel kumpels toch contact met elkaar. Er ontstaan zo langdurige sociale contacten. Bij de opening van het nieuwe gemeentehuis in Panningen heeft een aantal Kumpels zichzelf gepresenteerd. Dat was een goede manier om het project onder de aandacht te brengen."

De gemeenten Peel en Maas, Horst aan de Maas en Venray werkten in 2015 eveneens samen aan het *Goedendag project*.⁷ Het doel van dit project was om Polen en Nederlanders kennis te laten maken met elkaars gewoonten. Onderdeel hiervan was het wederzijds aanleren van het Poolse én het Nederlandse woord 'Goedendag'. Na enkele voorbereidende bijeenkomsten met zowel Nederlandse als Poolse inwoners en een vrijwillige tolk vond in mei 2015 een gezamenlijke barbecue plaats, waaraan zowel Poolse als Nederlandse inwoners deelnamen.

De gemeente licht toe:

"We zien dat de interesse voor de Poolse gemeenschap bij de inwoners in de regio groeit. Er komt steeds meer aandacht voor het feit dat de Poolse gemeenschap hier is en dat we als regio hier ook een belang bij hebben. Belangrijk is het leggen van verbindingen: mensen met elkaar in contact brengen. Hiervoor moet je weten wie de sleutelfiguren in de gemeenschap zijn en tijd investeren om vertrouwen

6 Nieuwsbrief 'Het belang van Arbeidsmigranten' nr11 (2015), nr12 (2015), Project Arbeidsmigranten en Taal.

7 De provincie Limburg ondersteunde dit project met een financiële bijdrage.

op te bouwen. Verwacht niet dat je sociale contacten tussen verschillende groepen burgers morgen geregeld hebt. Het is ook gewoon een kwestie van doen: mouwen opstropen en gaan. Je zult moeten uitproberen wat in jouw gemeente wel werkt en wat niet. En accepteren dat dingen soms niet lukken of anders lopen dan je dacht, en dan niet meteen stoppen."

REGIONALE ADVIESGROEP VOOR ARBEIDSMIGRANTEN

Op regionaal niveau is een adviesgroep van arbeidsmigranten ingesteld als sparringpartner voor de samenwerkende gemeenten over onderwerpen waarmee zij aan de slag willen.⁸ Ook heeft de adviesgroep de mogelijkheid zelf agendapunten aan te dragen: wat gaat er goed in de regio, waar liggen aandachtspunten? De adviesgroep heeft de bevoegdheid om - zowel gevraagd als ongevraagd- de regionale overleggroep en de trekkers van de verschillende modules van advies te voorzien. Namens de gemeenten in de regio ondersteunt de gemeente Horst aan de Maas de adviesgroep bij de uitvoering van haar werkzaamheden.

De gemeente Peel en Maas is positief over de aanwezigheid en het functioneren van de adviesgroep.

"Voor ons is het prettig om het gesprek aan te kunnen gaan over onze plannen en daarop feedback te krijgen. De adviesgroep fungeert echt als klankbord waar we onze ideeën kunnen toetsen. Hiermee kun je al veel dingen beter maken, voordat je 'live' gaat met een project."

De gemeente Peel en Maas raadt ook andere gemeenten die beleid willen ontwikkelen rond EU-migranten aan met de doelgroep in gesprek te gaan.

"Probeer in je eigen gemeente of regio sleutelfiguren te vinden in de gemeenschappen van EU-migranten. Waak ervoor dat je niet alleen spreekt met Nederlandse instanties, werkgevers en uitzendbureaus. Feedback vanuit EU-migranten zelf is binnen de regionale samenwerking heel nuttig geweest om beleid te laten aansluiten op de behoeften van de doelgroep en het bereik van de activiteiten te vergroten."

In de ervaring van de gemeente kunnen op het oog simpele tips al veel verschil maken:

"Zoals dat we bij het organiseren van activiteiten moeten aansluiten bij momenten die voor de migranten zelf passend zijn. Door de week werken de meeste migranten veel en op zondag reserveren zij tijd voor de kerk. Een informatiebeurs voor arbeidsmigranten wordt dus georganiseerd op een zaterdag. En een cursus moet je niet midden in het oogstseizoen aanbieden. Ook hebben we een boekje uitgebracht met 25 verschillen tussen Polen en Nederland om zo meer begrip te creëren voor elkaar. Dat boekje is mede tot stand gekomen door de adviesgroep. Dat is heel waardevol".

Er is geen digitale uitgave gemaakt, het boekje kan worden opgevraagd bij de gemeente Peel en Maas.

Ook de voorzitter van de adviesgroep is te spreken over de samenwerking met de gemeente:

"Het is goed dat ook de mening van migranten zelf wordt gevraagd. We hebben echt inbreng, er wordt naar ons geluisterd. Zo hebben we de folders voor arbeidsmigranten bekeken en zijn onze opmerkingen verwerkt. Ook worden we door de gemeente gevraagd als tolk bij bijeenkomsten. Dat is belangrijk, omdat op deze manier meer arbeidsmigranten worden bereikt, je verlaagt de drempel. Als adviesgroep willen we niet alleen een praatgroepje zijn, we willen echt invloed hebben. En dat lukt tot op heden aardig."

De gemeente Peel en Maas ziet twee aandachtspunten bij het functioneren van de adviesgroep arbeidsmigranten. Het eerste aandachtspunt heeft te maken met de samenstelling van de groep vertegenwoordigers die je als gemeente spreekt.

"De adviesgroep bestaat uit mensen die veelal al langer in Nederland zijn. Positief is dat de samenstelling van de adviesgroep hierdoor vrij constant is. Tegelijkertijd is dit ook een risico: heeft de Klankbordgroep voldoende in beeld wat er speelt onder migranten die net in Nederland zijn aangekomen?"

De voorzitter van de adviesgroep merkt hierbij op het zeker belangrijk is om de behoeften van recent aangekomen migranten goed in beeld te houden. De leden van de adviesgroep staan door hun (vrijwilligers)werk veel in contact met arbeidsmigranten die net aankomen in Nederland.

Het tweede aandachtspunt is alert zijn op het voorkomen van overbelasting bij de leden van de adviesgroep.

⁸ Nieuwsbrief 'Het belang van Arbeidsmigranten', nr 2 (2012), nr5 (2012), nr6 (2012), nr10 (2014), 'Klankbordgroep Presentatie 2013'.

"Als iets goed werkt, heb je al snel de neiging om met nieuwe ideeën weer op hen af te stappen en steeds meer te vragen. Je moet er wel alert zijn dat je juist goede initiatieven en actieve burgers niet overvraagd, het zijn immers allemaal vrijwilligers."

De adviesgroep ziet dit risico vooral ontstaan als straks de regionale samenwerking stopt en de individuele gemeenten de ondersteuning van arbeidsmigranten moeten gaan vormgeven.

"Nu hebben wij een goed contact met één contactpersoon namens de hele regio en er wordt naar ons geluisterd. De vraag is of straks alle individuele gemeenten ook bereid zullen zijn om echt naar ons te luisteren, of het onderwerp wel op de gemeentelijke agenda's blijft staan én of het werk voor de adviesgroep dan nog behapbaar blijft."

VAN REGIONALE SAMENWERKINGSPROJECT NAAR REGULIER BELEID

Op dit moment wordt gewerkt aan het afronden van het regionale samenwerkingsproject. Het project stopt per 1 maart 2016. De aandacht voor arbeidsmigranten dient vanaf deze datum onderdeel te zijn van reguliere beleid van de deelnemende gemeenten. De behaalde resultaten van het samenwerkingsverband, geleerde lessen en aandachtspunten voor de toekomst worden door de gemeenten vastgelegd in een gezamenlijk slotdocument. De gemeenten zijn voornemens gezamenlijk de Stichting Arka te subsidiëren voor het in stand houden van de infrastructuur voor informatievoorziening aan arbeidsmigranten, die binnen de regionale samenwerking is opgebouwd. Daarnaast is het de bedoeling binnen de regionale overlegstructuren de thema's arbeidsmigranten en statushouders met elkaar te verbinden.

De beleidsmedewerker van de gemeente blikt terug⁹:

"In de activiteiten die we hebben ontplooid in de regio, schuiven we als het ware steeds mee met de ontwikkeling die de doelgroep meemaakt. Aan het begin van de samenwerking in de regio lag de focus met name op huisvesting en werk. Nu blijkt dat een aanzienlijk deel van de migranten langer blijft, worden ook de onderwerpen taal en participatie in de Nederlandse samenleving belangrijk. In de regio zien we nu dat hier kinderen worden geboren uit Poolse ouders, dus nu gaan we kijken naar de toegankelijk-

heid en het bereik van de kraamzorg en de jeugdgezondheidszorg (JGZ). We gaan mee in het ritme van de EU-migranten. Het zou mooier zijn als we straks op basis van onze ervaringen meer overzicht hebben van dit proces en meer kunnen anticiperen op wat er in een volgende fase nodig is. Op dit vlak hebben we in de afgelopen jaren in de regio Noord-Limburg veel geleerd. Het zou mooi zijn als andere gemeenten in Nederland hiermee hun voordeel kunnen doen."

⁹ Nieuwsbrief 'Het belang van Arbeidsmigranten', nr 12 (2015)..

Colofon

Financier: Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid
Auteurs: Ir. E.P.L.G. Noordhuizen
I.D. Razenberg, MSc
Ontwerp: Design Effects
Uitgave: Kennisplatform Integratie & Samenleving
p/a Kromme Nieuwegracht 6
3512 HG Utrecht
T (030) 230 3260

De publicatie kan gedownload worden via de website van het Kennisplatform Integratie & Samenleving: <http://www.kis.nl>.

ISBN 978-90-5830-736-1

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2016.

Het auteursrecht van deze publicatie bevest bij het Verwey-Jonker Instituut. Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute. Partial reproduction of the text is allowed, on condition that the source is mentioned.

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

KENNISPLATFORM INTEGRATIE & SAMENLEVING

Kennisplatform Integratie & Samenleving doet onderzoek, adviseert en biedt praktische tips en instrumenten over vraagstukken rond integratie, migratie en diversiteit. Daarnaast staat het platform open voor vragen, signalen en meningen en formuleert daar naar beste vermogen een antwoord op.

Deze kennisuitwisseling is bedoeld om een fundamentele bijdrage te leveren aan een pluriforme en stabiele samenleving.

Blijf op de hoogte van alle projecten, vragen en antwoorden en andere kennisuitwisseling via www.kis.nl, de [nieuwsbrief](#), [Twitter](#) en [LinkedIn](#).

Kennisplatform Integratie & Samenleving is een programma van het Verwey-Jonker Instituut en Movisie

T 030 230 32 60 E info@kis.nl I www.kis.nl

